

ଗୁରୁ ବ୍ରାହ୍ମା, ଗୁରୁ ବିଷ୍ଣୁ, ଗୁରୁଦେବ ମନ୍ଦେଶ୍ୱର

ଯଶସ୍ଵିନୀ ପଞ୍ଜନାୟକ

‘ଗୁରୁ ବ୍ରହ୍ମା, ଗୁରୁ ବିଷ୍ଣୁ,
ଗୁରୁଦେବ ମହେଶୁର, ଗୁରୁ ସାକ୍ଷାତ,
ପରଂବନ୍ଦ ତଥ୍ବେଶୁର ଗୁରବେ ନମଃ ।’
ଛାତ୍ରବନ୍ଧଳ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ରାଧାକୃଷ୍ଣନାଳ ପ୍ରତି
ଛାତ୍ରମାନଙ୍କର ଖୁବ ଶ୍ରୀମା ଥିଲା । ତେଣୁ
ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ହେବା ପରେ ଏକ ଛାତ୍ର ପ୍ରତିନିଧି
ଦଳ ତାଙ୍କୁ ସାକ୍ଷାତ କରି ତାଙ୍କ ଜନ୍ମଦିନ
ଜାତ୍ୟାୟନ୍ତରରେ ପାଲନ କରିବାର ଅଭିଜାନ
ପୋଷଣ କରିଥିଲେ । ତଙ୍କାଳୀନ ମାନ୍ୟବର
ରାଷ୍ଟ୍ରପତି କହିଥିଲେ ତାଙ୍କ ଜନ୍ମ ଦିନ
ସେମାନେ ପାଲନ କରିବାର ରାହଁନ୍ତି ଏହା

A portrait of a woman with long, dark, straight hair and glasses. She is wearing a purple top and is smiling at the camera. The background is a plain, light-colored wall.

ପ୍ରାଚୀନ କାଳରେ ଏହି ଶିକ୍ଷା ବିଶେଷ ମହଞ୍ଚଳ ରଖୁଥିଲା । ସେ ସମୟରେ ଆଜିଭଳି ସ୍କୁଲ ଶିକ୍ଷାର ସୁବିଧା ନଥିଲା । ଥିଲା ଏକ ପାରଶରିକ ଶିକ୍ଷାଦାନ ବ୍ୟକ୍ତ୍ୟା । ଯାହାକୁ କୁହୁଣ୍ଡ ଗୁରୁକୁଳ ଶିକ୍ଷା । ଏଥୁପାଇଁ ବାଲକ ମନଙ୍କ ଗୁରୁ ଆଶ୍ରମ ପଠାଯାଉଥିଲା । ସେଠାରେ ସେମାନେ ଶିକ୍ଷା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯାଏ ରହି ବିଦ୍ୟା ଶିକ୍ଷା ସହିତ ନୈତିକ ଶିକ୍ଷା ମଧ୍ୟ ଲାଭ କରୁଥିଲେ । ଗୁରୁ ଭାବେ ମୁନି ରଷି ସେମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷାଦାନ ସହିତ ଅଭିଭାବକ ସାଜି ସେମାନଙ୍କର ଭଲମଦ ଦେଖାଶୁଣା କରୁଥିଲେ । ଶିକ୍ଷ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଗୁରୁ ପଢ଼ୁଛୁ ପିତାମାତାର ସନ୍ଧାନ ଦେଉଥିଲେ । ଆଧୁନିକ ଯୁଗରେ ଗୁରୁକୁଳ ପରମରା ଦେଖୁବାକୁ ମିଳନଥିଲେ ହେଁ ଗୁରୁକୁଳମାନେ ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଉଛି । ବିଶେଷ କରି ଗାନ୍ଧିର କଳା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହଳି ଗୁରୁକୁଳ ଦେଖୁବାକୁ ମିଳୁଛି । ଆର୍ଯ୍ୟଭୂମି ଭାରତରେ ଗୁରୁ ପୂଜନର ଏକ ସୁଦୀର୍ଘ ପରମରା ସୁଗ୍ରୁ ସୁଗ୍ରୁ ଧରି ମହାରାତରାୟ ସ୍ରୋତକୁ ଗୋରବାନ୍ତି କରି ଆସୁଛି । ଗୁରୁଙ୍କୁ ସନ୍ଧାନ ଦେବାର ପରମରା ପ୍ରାଚୀନ କାଳର ରହିଆଏଇ । ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମଗ୍ରହୁରେ ଅନେକ ଗୁରୁଙ୍କ ବର୍ଷନା ରହିଛି । ଯେଉଁମାନେ ଗୁରୁ ଶିକ୍ଷ୍ୟ ପରମରାକୁ ଅତି ଉଚ୍ଚମ୍ଭାନ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଛି । ପୁରାଣର ସେଇ ୯ ଜଣ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଗୁରୁଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଭଗବାନ ଶିବ ପ୍ରଥମ ଗୁରୁର ମାନ୍ୟତା ଲାଭ କରିଥିବା ବେଳେ ଅନ୍ୟ ପ୍ରମୁଖ ଗୁରୁ ହେଲେ ବୃଦ୍ଧଶତି, ଶୁକ୍ରାଚାର୍ଯ୍ୟ, ପର୍ବତୀମ, ଦେବଦ୍ୟାସ, ସାନିପନୀ ଓ ଦ୍ରୋଣାଚାର୍ଯ୍ୟ । ଶିବଙ୍କର ଆଦି ଅନ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ କେହି ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ । ଭଗବାନ ଶିଙ୍କର ଅନେକ ଶିକ୍ଷ୍ୟଙ୍କୁ ପରମ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରଦାନ କରିଥିବାର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ରହିଛି । ତନ୍ମୁଧରୁ ଅନ୍ୟତମ ଭଗବାନ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ଅଭାର ପର୍ଶ୍ଵରାମ । ଶିବଙ୍କ ପ୍ରଦର ପର୍ଶ୍ଵରେ ସେ ଅନେକବାର ଧରିତ୍ରୀକୁ ଶ୍ରଦ୍ଧାଯ ଶୂନ୍ୟ କରିଥିଲେ । କୁହାୟାଏ ଶିବ ହେଁ ସୃଷ୍ଟିର ପ୍ରଥମ ଗୁରୁ । ବ୍ରହ୍ମ ବୈବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣ ଅନୁସାରେ ନାଗଙ୍କ ଭରଣୀ ଦେବୀ ଜେକାରୁ ମନସାର ଗୁରୁ ମଧ୍ୟ ଭଗବାନ ଶିବ । ବୃଦ୍ଧଶତି ଦେବତା ମାନଙ୍କ ଗୁରୁ । ମହାରାତର ଅନ୍ତିମ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ବ୍ୟାପକ ପାପ ପାପୁ କରାଇବା ଅଛି ଅସୁରଙ୍କ ଯଜ୍ଞରେ ବ୍ରହ୍ମ ଘରାଇ ଦାନବକ ହରାଇବାର ପ୍ରୟାସ କରିଥାନ୍ତି । ବୃଦ୍ଧଶତି ମନ୍ତ୍ର ପ୍ରୟୋଗ କରି ଦେବତାଙ୍କ ପୋଷଣ କରିଥିବା ସହିତ ସେମାନଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କରିଥାନ୍ତି । ମହାପୋକୀ ଏବଂ ଜଣେ ବିଶିଷ୍ଟ ଗୁରୁ ଥୁବେ ପର୍ଶ୍ଵରାମ । ତାଙ୍କ ଜନ୍ମ ହାତୁଣି କୁଳରେ ହୋଇଥିଲା । ଶିବଙ୍କ ୧୦ରୁ ସେ ଅସ୍ତରିଷ୍ଟ ଶିଖି ପାପ କରିଥିଲେ । ଭାଷ୍ଟ, ଦ୍ରୋଣ ତଥା କାତାଙ୍କ ମହାନ ଶିକ୍ଷ୍ୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ୟତମ ମହାରାତ ପୂଜନ ସମୟରେ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ନିଜ ପରିଚଯ ଲୁଗାଇ ତାଙ୍କ ୧୦ରୁ ଯୁଦ୍ଧ ବିଦ୍ୟା ଶିକ୍ଷା କରିଥିଲେ । ଏହା ଜାଣିବା ପରେ ତେ କୋଧ ପ୍ରକାଶ କରି ଅଭିଶାପ ଦେଇଥିଲେ । ଗୁରୁ ଦିବପରେ କେବଳ ଯେ ସ୍କୁଲ କଲେଜର ଶିକ୍ଷାଗୁରୁ ପୂଜିତ ହୋଇଥାନ୍ତି କିମ୍ବା ନୁହେଁ । ଆଧୁନିକ ଗୁରୁଙ୍କ ସହିତ ବିଭିନ୍ନ କଳା କୌଶଳ, ଜ୍ଞାନ ଆଦି ଶିଖିଅଥିବା ଗୁରୁମାନ ମଧ୍ୟ ଯଥୋତ୍ତମ ସମ୍ପର୍କ କରାଯାଇଥାଏ । ସର୍ବପଲ୍ଲୀ ରାଧାକୃଷ୍ଣନ ସମ୍ପର୍କରେ ବିଶ୍ୱକୁ ଏକ ବିଦ୍ୟାଲୟ ରୂପେ ଜ୍ଞାନ କରୁଥିଲେ । ସେ ଭାବୁଥିଲେ ଶିକ୍ଷା ଦାଖିଲା ମହିମାର ଉପଯୁକ୍ତ ବିକାଶ କରାଯାଇପାରିବ

ତେଣୁ ସମ୍ପର୍କ ବିଶ୍ଵକୁ ଏକ ପରିବାର ମନେ
କରି ସେହି ଅନ୍ଦୁସାରେ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଶାନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ
କରାଯିବା ଉଚିତ ବୋଲି କହିଥିଲେ । ସେ
ତାଙ୍କ ବନ୍ଧୁବ୍ୟ ଓ ଲେଖା ମାଧ୍ୟମରେ ଭାରତୀୟ
ଦର୍ଶନ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ବିଶ୍ଵ ସମ୍ବୂଧ୍ୟ ଆଗରେ
ଉପାସ୍ତିତ କରିବାର ମହଞ୍ଚପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବଦାନ
ରଖିଥିଲେ । ପୁରାଣ ଯୁଗରେ ଗୁରୁଙ୍କ ଗୁରୁତ୍ୱ
ଗୁରୁ ପୂର୍ଣ୍ଣମାରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହେଉଥିବା
ବେଳେ ଆଧୁନିକ କାଳରେ ଗୁରୁ ଦିବସ ଛି
ଗୁରୁଙ୍କ ମହିମା ବର୍ଣ୍ଣନାର ଅବକସର
ଆଣିଦେଇଥାଏ । ପ୍ରତିବର୍ଷ ସେପ୍ରେସର ୫
ତାରିଖ ପାଲିତ ହୋଇଥାଏ ଟିଚର୍ସ ତେ ବା
ଗୁରୁ ଦିବସ । ୧୯୭୭ ମସିହାରୁ ନିଯମିତ
ଭାବେ ଏହି ଦିବସ ପାଲିତ ହୋଇଆସୁଛି ।
ଭାରତର ପ୍ରଥମ ଉପରାଷ୍ଟପତି, ଦିତୀୟ
ରାଷ୍ଟ୍ରପତି, ପ୍ରଞ୍ଜା ପୁରୁଷ, ବିଖ୍ୟାତ ଦାର୍ଶନିକ
ଓ ଶିକ୍ଷକ ତ. ସର୍ବପଳ୍ଲୀ ରାଧାକୃଷ୍ଣନଙ୍କ ଜନ୍ମ
ଦିବସକୁ ହିଁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସମ୍ମାନ ଦିବସ
ଭାବେ ପାଲନ କରାଯାଉଛି । ଗୁରୁ ଦିବସ ଦିନ
ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରମାନେ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଯାଇ ପ୍ରଥମେ
ସମସ୍ତେ ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷିତ୍ରୀଙ୍କୁ ଉଚ୍ଛରାତ୍ରିତା
କରି ଆଶାବାଦ ଲାଭ କରିଥାନ୍ତି । ପୁଲମାଳ
ପିନ୍ଧାଇ ଚନ୍ଦନ ଚର୍କତ କରିବା ସହିତ ପୂଜା
କରାଯାଇଥାଏ । ଶିକ୍ଷକ ମଧ୍ୟ ଗୁରୁ ଦିବସର
ମହବୁ ସମ୍ପର୍କରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କୁ ଜଣାଇ
ସେମାନଙ୍କୁ ବିନ୍ୟୋଦ୍ଧବି ହେବାର ପରାମର୍ଶ
ଦେଇଥାନ୍ତି ।

(ର.ଲେ. ୪-୪-୮) କେବଳ ସୌନ୍ଦର୍ୟରେ
ନାରାୟଣ ଶ୍ରେଷ୍ଠତା ପ୍ରଦାନ କରି ତୁପ ହୋଇ
ଏହି ମାତ୍ରଥାରେ ଏହି ଉପରେ । ଏହୋଇ

ଉତ୍ତର ସାହିତ୍ୟରେ ନାରୀ

ବାଦଳ ଭୂତ

ବାଲବେଳ, ତ୍ରିପିଟକ ଆଦି ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥ ଗୁଡ଼ିକରେ ମଧ୍ୟ ନାରାମାନଙ୍କୁ ନ୍ୟୁନଦୃଷ୍ଟିରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି । ହରିବିଂଶ ପୁରାଣରେ ବର୍ଣ୍ଣତ ଅଛି “ଦେବଗୁରୁ ମୋରିଲେ ସ୍ଵାରାଙ୍କି ନମିବ ପରତେ, ସ୍ଵାରିଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସ ଗଲେ ଅନ୍ୟାଚାର ସୟୁଗତେ ।”

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭାଗବତରେ ନାରାକୁ ମାୟା, ଅଞ୍ଜାନ, ଅନ୍ତକାର, ଛଳନା ଓ କପଚର ପ୍ରତିରୂପ ଭାବରେ, ମୋକ୍ଷ ସାଧନର ପ୍ରବାନ ଅତିରାଯିତାବେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି । ଏମତି ସଙ୍ଗ ନ କରିବ । ଯେ ସୁଭାଗ୍ରେ ଜଳାଥ୍ରବ । ଯେ ମୋକ୍ଷ ସାଧନ ଜୀବିବ । ସେ ନାରାସଙ୍ଗ ନ କରିବ । ନାରା ଅଞ୍ଜାନ ତମଦ୍ବାର । ଯୋଗୀ ଛାତିବେ ସଙ୍ଗ ତାର । କେବଳ ମାୟାରେ ଯୁବତୀ । ନିମର୍ଯ୍ୟାଣ କଲା ପ୍ରଜାପତି । ବ୍ୟାଧ ଯେସନେ ଛନ୍ଦ କରି । ଜୀବ ବିନାଶେ ପାଶେ ଭରି । ତେସନ ନାରାଙ୍କ ବଚନ । ବିଶ୍ୱାସା ହରେ ପ୍ରାଣୀ ମନ । ଭାଗବତରେ ନାରାମାନଙ୍କୁ ଶୁଦ୍ଧମାନଭକ୍ତ ସହ ତୁଳନା କରାଯାଇ ବେଦ, ଶାସ୍ତ୍ର ଶୁଣିବା, ପଡ଼ିବା, ଆଲୋଚନା କରିବା ନିମନ୍ତେ ଅଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ଜଳ୍ହ୍ୟାଇଛି । କୋରାନ୍ ଓ ବାଲବେଳରେ ମଧ୍ୟ ନାରାମାନଙ୍କ ଉପରେ ପୁରୁଷଙ୍କ ଆଧୁପତ୍ୟକୁ ସ୍ଵକୃତି ଦିଆଯାଇଛି । ତ୍ରିପିଟକରେ ଜଳ୍ହ୍ୟାଇଛି ‘ଯେଉଁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ଵାମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ପୁରୁଷମାନଙ୍କର ଅଶ୍ଵାତ୍ର କାମନା ରହିବ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୁରୁଷ ମଧ୍ୟ ଦୃଧ ପିତ୍ରଥବା ବାହୁରା ଯେପରି ଗାଇ ସହିତ ରହିଥାଏ, ସେହିଭଲି ସ୍ଵା ସହିତ ବାତି ହୋଇ ରହିଥିବ ।’ ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥ ଗୁଡ଼ିକରେ ନାରା ନିର୍ଯ୍ୟାତନା କେବଳ ଲେଖନୀୟରେ ସାମିତ ନଥିଲା ବରଂ ତାହା ପ୍ରକୃତରେ ହେଉଥିଲା । ରାମାୟଣ, ମହାଭାରତ ଆଦି ଗ୍ରନ୍ଥ ଗୁଡ଼ିକରେ ନାରା ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ନିଛକ ଉଦାହରଣ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥାଏ । ରାମାୟଣରେ ସୀତା, ମହାଭାରତରେ ଦ୍ରୌପଦୀ ଯେଉଁ ଭଲି ଭାବେ ସର୍ବ ସମ୍ମାନରେ ନିର୍ଯ୍ୟାତିତା ହୋଇଛନ୍ତି ତାହା ଏବେ ମଧ୍ୟ ସନ୍ଦେହନ ବ୍ୟକ୍ତିର ଲୋମ୍ପିଲ୍ ନଥିବା ଫଳରେ ସମାକର ଅର୍ଜ୍ଞାଧାରି

କବିତାକୁ କଳାମାଞ୍ଚକୁ ଓ ରସାଳତମ ସଙ୍ଗାତ ବାହାନାରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷିତ କରାଇବା ପାଇଁ ବହୁ ଶତାବ୍ଦୀ କାଳ ଡେଖିଆ ଜାତି ସାଧନା କରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ କବି ସମ୍ବୂଧ ଉପେତ୍ର ଭଞ୍ଜିଲା କାବ୍ୟ ହଁ ଏହି ସାଧନାର ମୁଣ୍ଡ ମାରିଥିଲା । ଯେଉଁ ଅଳକ୍ଜାରିବିଭବ ଓ ରସବିଭବ ନେଇ ସମ୍ପୁତ ଭାଷା ବିଶ୍ଵବନ୍ୟା, ସେ ସବୁକୁ ନିଜ କାବ୍ୟ କବିତାରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରି ଡେଖିଆ ଭାଷାର ସ୍ଥିତି ଦୃଢ଼ କରିଥିଲେ ସେ । ତେବେ ସେତେବେଳେ ସମାଜରେ ନାରାର ଦୟନାୟ ସ୍ଥିତିକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାର ଚିନ୍ତା ନେଇ ସେ ଯେଉଁ କାବ୍ୟ କବିତାମାନ ରଚନା କରିଯାଇଥିଲେ ତା'ର ପୁରାବ ଆଜିର ସମାଜରେ ଦେଖୁବାକୁ ମିଳିଛି । ଡେଖିଆ ଜାତି ଯେଉଁ ଜଣକୁ କବିଭାବେ ହୃଦୟର ସହିତ ଗ୍ରହଣ କରିଛି ସେ ହେଉଥିଲି କବି ସମ୍ବୂଧ ଉପେତ୍ର ଭଞ୍ଜ । ସେଥିପାଇଁ ଡେଖିଆମାନଙ୍କ ପ୍ରାଣକୁ ତିଥିଥିବା ଗୋପବକ୍ଷୁ ଲେଖିଥିଲେ-ଗାଏ ତୁସି ଗାତ ସରାଗେ ପଣ୍ଡିତ -ପଥେ ପାନ୍ତି ଦୁଷ୍ଟମନା, ବିଲେ ବୋଲେ ଚକ୍ଷା ଅନ୍ତଃପୁରେ ଯୋଷ, ମୃତ୍ୟୁରଙ୍ଗେ ବାରାଙ୍ଗନା । ଡେଖିଆ ସାହିତ୍ୟ ନିଜର ପୁଷ୍ପଭୂମି ପାଇଁ ସଂଘର୍ଷ କରୁଥିବା ସମୟରେ ଆବିର୍ଭାବ ହୋଇଥିଲେ ଉଚ୍ଚକୋଣୀର ଶବ୍ଦ ଓ ବର୍ଣ୍ଣନା ଯୋଗୁଁ ଚକ୍ଷାଠାରୁ ବାରାଙ୍ଗନା ଯାଏଁ ସମସ୍ତଙ୍କ ପ୍ରିୟ ହୋଇପାରିଥିଲା । ଗତାନ୍ତରତିକ ସାହିତ୍ୟରୁ ବ୍ୟକ୍ତିକୁମ ଥିଲା ଭଞ୍ଜ ସାହିତ୍ୟ । ସମାଜକୁ ସୁସ୍ଥ ସୁନ୍ଦର କରିବାରେ ସହାୟକ ହେଉଥିବା ପୁରାଣ ବର୍ଣ୍ଣତ ବିଚାରଧାରାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସହ ଏହାର ପରିପଥ୍ରୀ ବିଚାରଧାରାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ମଧ୍ୟ କରିଥିଲେ ସେ । ସେଥିମୟର ମୁଖ୍ୟ ଥିଲା ନାରାମାନଭଜକ ସମ୍ପକ୍ଷରେ ପୁରାଣ ଆବିରେ ରହିଥିବା ଚିନ୍ତାଧାରା । ମାନବ ସମାଜର ଅନ୍ତେକ ନାରୀ ଶଙ୍କି ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବିରିନ୍ଦ୍ରିୟରେ, ଧର୍ମ ଗ୍ରହଣରେ ସେମାନଙ୍କୁ ସର୍ବଦା ନ୍ୟୁନଭାବେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ଏତାକୁ ଉପେତ୍ର ଭଞ୍ଜ ସହଜରେ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିନଥିଲେ । ତେଣୁ ସେ ଲେଖିଥିଲେ - ‘ପୁରାଣ ଅଭିଧାନ ଜାଣିଥିଲେ, ଜାଣି କିମ୍ବ ହେବ ବିହୁଦ ହେଲେ । କେବଳ ଦିନମାରା ମହେଁ କୋରାନି

କେବେ କେବେ ମୁକ୍ତହସ୍ତା । ଆଶାତ ମାତ୍ର
ତାରୁଣ୍ୟ ଥିଲୁମ କରେ, ପୌତ ହୁଏ । ଆଶାର
ଆକାଶରେ ବର୍ଷା ର ସବା ନାହିଁ । କେଦାରେ
କେଦାରେ ସ୍ଵହସ୍ତ ଗୋପିତ ଛୋଟ ଧାନ ଗଛର
ଚାହିଁ କୃଷକର ଚକ୍ଷୁ ବାଷାକୁଳ ହୋଇଦିଲେ
ପୃଥିବୀ ଶୁଷ୍କ, ଆକାଶ ଶୁଷ୍କ, କୃଷକର ପ୍ରାଣ
ମଧ୍ୟ ଶୁଷ୍କ । ଏ ଯୁଗରେ ନାହିଁ ସର୍ଗରୁ ଗଜ
ଫେରାଇଥାବା ଭାଗିରଥଙ୍କର ତପ, ନାହିଁ ମୋଗାର
ଜେମାଙ୍କର ମୋଘ ମହୁର । ମୌସୁମୀ ଆସିବାର
ବିଲମ୍ବ ଦେଖି କୃଷକ କନ୍ୟାର ମନ ବାଣୀରେ
ବାଜି ଉଠେ ମହୁର ରାଗିଣୀ । ପିତାମାତାଙ୍କ
ମନର ବିଶାଦ ଭାବ ଦେଖି ପଲ୍ଲୀ ବାଲିକାଙ୍କ
କୋମଳ ପ୍ରାଣ କୋହରେ ଭରି ଉଠେ
ମୌସୁମୀ ପ୍ରାହିତ ହୁଏ ଶୂନ୍ୟ ମଣ୍ଡଳକୁ ଆଛୁନ୍ତି
କରି । ସୂର୍ଯ୍ୟ ନିଷ୍ଠତ ହୁଅନ୍ତି । ଆକାଶରେ
ଦେଖିଅନ୍ତି ଅରଣ୍ଯତ ମେଘମାଳା । ଦିଗବଳରେ
ଧରି ଆକାଶରେ ମେଘଅନ୍ଧାର ମାତିଆସେ
ମେଘର ମହୁଧନୀ ଓ ଘରପାତ ଶବଦରେ
ତ୍ରିଭୁବନ କମ୍ପି ଉଠେ । ଚାହୁଁ ଚାହୁଁ ବାରିଧାର
ଆକାଶର ଭୂପୃଷ୍ଠକୁ ଅଳାତି ହୋଇପଡ଼େ । ପଲ୍ଲୀ
କୃଷକର ଚକ୍ଷୁରେ ଖେଳିଯାଏ ଚମକ, ପ୍ରାଣ
ପୁଲିକିତ ହୁଏ । ସ୍ଵହସ୍ତ ଗୋପିତ ଶୟୟବୀର
ମୁତିକୁ ଦେଖି ଆନନ୍ଦରେ ବିଭୋର ହୋଇଯାଏ
କୃଷକ । ନିଜ ସୁଷ୍ଟିରେ ନିଜେ ଆମୁହର
ହୋଇଯାଏ । କୃଷକ ମୁଖରେ ଆନନ୍ଦର ଲୁଆନ
ଦେଖି, ଆକାଶ ବକ୍ଷରେ ଭାସି ବୁଲୁଥିବା ଧୂପର
ବର୍ଷର ବାଦଳ ସବୁ ରଙ୍ଗିନ୍ ହୋଇ ଉଠେ

ବିଚିତ୍ରା ନନ୍ଦ ପ୍ରଧାନ

କଳାଭକ୍ତି ଦେଖାଯାଏ । ବୃକ୍ଷଲତା ଶ୍ୟାମଳ ପତ୍ର ସମ୍ବରରେ ଭୂଷିତ ହୋଇ ଅୟବନ୍ଦିଗୁଣୀ ଧାରଣ କରିଥାନ୍ତି । କଖାରୁ, ପାଣିକଖାରୁ ଓ ପୋଇ ଡଙ୍କ ଘରର ଚାଳ ଉପରକୁ ମାଟିଯାଏ । କିଆ, କେତକୀ, କଇଁ, ଯୁଲ, ଜାଇ, ମଲ୍ଲୀ, ମାଧବୀ, ମାଳତୀ, କଦମ୍ବ, ଚମ୍ପା, ଗୋଲାପ, ନିଆଳୀ ଓ ସେବତୀ ଆଦି ଫୁଲ ଫୁଲି ପଲ୍ଲୀ ଭୁମିକୁ ସୁଶୋଭିତ କରିଥାନ୍ତି । ବର୍ଷା ରତ୍ନରେ ବାସ୍ତାମାନ କର୍ଦ୍ଦମାକ୍ତ ହୋଇ ଖସତା

ହୋଇଥାଏ । ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ମାନେ ଏହି ଖସତା ରାସ୍ତାରେ ସ୍କୁଲକୁ ପାଠ ପଢ଼ିବାକୁ ଯାଇଥାନ୍ତି । ବର୍ଷା ଜଳରେ ତିକ୍ତିବା, ଶିଶୁ ସୁଲଭ ମଧୁର କଣ୍ଠରେ ଗାତ ଗାଇବା ଦୃଶ୍ୟ ବାସ୍ତବିକ ବର୍ଷା କାଳୀନ ପଲ୍ଲୀ ଜୀବନରେ ଆନନ୍ଦ ଆଶି ଦେଇଥାଏ । ସହରୀ ମଣିଷ ବର୍ଷା ରତ୍ନ ପୁଣି ଅତିଶ୍ୟ ବିରକ୍ତ ଭାବ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ କୃଷ୍ଣଜୀବୀ ଅଧ୍ୟୁଷିତ ପଲ୍ଲୀଭୂଷଣ ବର୍ଷାକୁ ସ୍ଵାଗତ କରେ । କୃଷ୍ଣ ହିଁ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରାଣ । କୃଷ୍ଣର ଉନ୍ନତି ବାଧାପ୍ରାସ୍ତ ହେଲେ ଓଡ଼ିଶା ଜାତିର ଅବନନ୍ତି ଅବସ୍ୟମାନୀୟ । ଓଡ଼ିଶାର ପଲ୍ଲୀଭୂଷଣ କେବଳ ଶୋଭା ସମ୍ବଦରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ନୁହେଁ, ଏହା ମଧ୍ୟ ଧନ ସମ୍ବଦରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ । ପଲ୍ଲୀ ଜୀବନ ବାସ୍ତବରେ ସବୁଜ ଓ ସୁନ୍ଦର । ତେଣୁ କବି ଭାବୁକ ଓ ଲେଖକମାନେ ଉକ୍ଳାଯନ କୃଷ୍ଣକଙ୍କର ଜୟାନ କରନ୍ତି ।

ଫୁଲ ନଂ - ୩୭/୪୦୯, ସେନ୍ଟ୍ରିଜ-୩,
ସିଟିଏ, କଟକ, ଦୂରଭାଷ -
୯୯୯୭୭୯୮୦୮୮

ବର୍ଷା ରତ୍ନରେ ପରୀକ୍ଷା ପରିବେଶ

ବ୍ୟାକ୍ ମନ୍ଦିର । ୧୯୯୫

ହୋଇଥାଏ । ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ମାନେ ଏହି
 ଖୁସତା ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଦ୍ୱାଳକୁ ପାଠ
 ପଢ଼ିବାକୁ ଯାଇଥାନ୍ତି । ବର୍ଷା ଜଳରେ
 ତିତିବା, ଶିଶୁ ସୂଲର ମଧୁର କଣ୍ଠରେ
 ଗାତ ଗାଇବା ଦୃଶ୍ୟ ବାସ୍ତବିକ ବର୍ଷା
 କାଳୀନ ପଲ୍ଲୀ ଜୀବନରେ ଆନନ୍ଦ
 ଆଶି ଦେଇଥାଏ । ସହରୀ ମଣିଷ ବର୍ଷା
 ରତ୍ନ ପ୍ରତି ଅତିଶ୍ୟ ବିରକ୍ତ ଭାବ
 ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ କୃଷିଜୀବୀ
 ଅଧୁଷିତ ପଲ୍ଲୀଭୂଷଣ ବର୍ଷାକୁ ସାଗର
 କରେ । କୃଷି ହିଁ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରାଣ ।
 କୃଷିର ଉନ୍ନତି ବାଧାପ୍ରାୟ ହେଲେ
 ଓଡ଼ିଶା ଜାତିର ଅବନନ୍ତି ଅବସ୍ୟାଗବୀ
 । ଓଡ଼ିଶାର ପଲ୍ଲୀଭୂଷଣ କେବଳ ଶୋଭା
 ସମ୍ବଦରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ନୁହେଁ, ଏହା ମଧ୍ୟ
 ଧନ ସମ୍ବଦରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ । ପଲ୍ଲୀ ଜୀବନ
 ବାସ୍ତବରେ ସବୁଜ ଓ ସୁନ୍ଦର । ତେଣୁ
 କବି ଭାବୁକ ଓ ଲୋକମାନେ ଉକ୍ଳାୟ
 କୃଷକଙ୍କର ଜୟଗାନ କରନ୍ତି ।

